

Міфи Давньої Греції

Міфи Троянського циклу.

Переказ

Єлена, дочка Зевса і Леди

Колись славетний герой Тіндарей був вигнаний із свого царства Гіппокоонтом. Після довгого блукання знайшов він притулок у царя Етолії, Фестія. Полюбив цар Фестій героя і віддав йому за дружину свою прекрасну дочку Леду.

Четверо дітей мала Леда. Прекрасна Єлена і Полідевк були дітьми Леди і громовержця Зевса. Знаючи про божественну вроду Єлени, викрав її у Тіндарея великий герой Аттики Тесей, але брати Єлени, Полідевк і Кастор, визволили сестру і повернули її в батьківський дім. Не зважувався Тіндарей віддати Єлену за когось із героїв, що приходили до нього. Нарешті, хитромудрий герой Одиссей дав таку пораду Тіндареєві:

— Нехай прекрасна Єлена вирішить сама, чиєю дружиною хоче вона стати. А всі женихи нехай запрягнуться в тім, що ніколи не здіймуть вони зброї на того, кого візьме Єлена за чоловіка.

Послухався Тіндарей Одиссейової поради. Усі женихи запряглись, а Єлена вибрала одного з них — прекрасного сина Атрея, Менелая. Після смерті

Тіндарея він став царем Спарти.

Пелей і Фетіда

Знаменитий герой Пелей був сином мудрого Еака, сина Зевса і дочки річкового бога Асопа, Егіни. Братом Пелея був герой Теламон. Довелось тікати з батьківщини Пелеєві і Теламонові, бо вони вбили із заздрощів свого зведеного брата. Пелей подався у багату Фтію. Там прийняв його герой Еврігійон і за дружину дав йому свою дочку Антігону. Під час Калідонського полювання Пелей ненароком вбив Еврігійона. Засмучений цим нещастям, покинув Пелей Фтію і пішов в Іолк. В Іолку полонила його красою дружина царя Акаста. Відштовхнув Пелей дружину свого друга, а вона, помщаючись йому, обмовила його перед чоловіком. Повірив дружині Акаст і вирішив згубити Пелея. Акаст сховав чудодійний меч Пелея, який подарували йому боги. Ніхто не міг устояти в бою з Пелеєм, коли він бився цим мечем.

Акаст був певний, що, позбувшись свого чудодійного меча, загине Пелей. Але кентавр Хірон допоміг героєві відшукати чудодійний меч. Відомстив Пелей і зрадникові Акастові. Він убив Акаста та його дружину.

Коли титан Прометей відкрив велику таємницю, що від шлюбу Зевса з богинею Фетідою

має народитись син, який буде могутніший від батька і скине його з трону, він порадив богам віддати Фетіду в дружини Пелеєві, бо від цього шлюбу народиться великий герой. Пелей повинен був перемогти богиню в єдиноборстві. Переможена була Фетіда, тепер вона повинна була стати Пелейовою дружиною.

У просторій печері кентавра Хірона відсвяткували боги весілля Пелея з Фетідою. Веселилися боги. Одна тільки богиня розбрату Еріда не брала участі у весільному бенкеті. Взяла вона золоте яблуко з далеких садів Гесперід; одне тільки слово було написано на цьому яблуці — «найвродливішій». Побачили боги яблуко, підняли й прочитали на ньому напис. Але яка з богинь найвродливіша? Зараз виникла суперечка між трьома богинями: дружиною Зевса — Герою, войовницею Афіною і богинею кохання золотосяйною Афродітою.

Зевс узяв яблуко, віддав його Гермесові і звелів йому вести богинь в околиці Трої, на схили високої Іди. Там мав вирішити прекрасний син царя Трої Пріама, Паріс, якій з богинь повинно належати яблуко, яка з усіх їх «найвродливіша».

Суд Паріса

Швидко полинули Гермес і три богині на схили Іди до Паріса. Перед народженням Паріса мати його Гекаба бачила страшний сон: вона бачила, як пожеар загрожував знищити всю Трою. Злякалася Гекаба, розповіла вона свій сон чоловікові. Звернувся Пріам до провісника, а той сказав йому, що у Гекаби народиться син, який буде винуватцем загибелі Трої.

Тому Пріам, коли народився у Гекаби син, звелів своєму слугі Агелаєві віднести його на високу Іду і кинути там, у лісових хащах. Але не загинув син Пріама — його вигодувала ведмедиця. Через рік знайшов його Агелай і виховав, як рідного сина, назвавши Парісом. Паріс вирівнявся серед своїх однолітків силою, вони назвали його Олександром (захисником мужів).

До Паріса і з'явилися богині з Гермесом.

— Візьми це яблуко, Парісе, — сказав Гермес, — ти бачиш, перед тобою стоять три богині. Віддай яблуко тій з них, яка найвродливіша. Зевс звелів тобі бути суддею в суперечці богинь.

Афродіта обіцяла йому за дружину найвродливішу із смертних жінок, Єлену, дочку громовержця Зевса й Леди. Недовго думав Паріс, почувши обіцянку Афродіти: він віддав яблуко їй.